

Ja, hvis man ude i Kommunerne vilde give sig til at stille lukkede Vogne med Lys og Varme til Disposition for de vejfarende, vilde der kunne være Tale om en Sammenligning, men hvis man skulde gaa til det ude i Kommunerne, er jeg tilbøjelig til at tro, at Kommunerne ogsaa vilde tage sig betalt for den Befordring. Nej, man kan selvfølgelig meget bedre sammenligne med Sporvejene, thi naar man gaar over til elektrisk Drift, som man jo begynder paa enkelte Steder her i Landet, hvor er saa Forskellen? Hvad er elektriske Baner i Virkeligheden andet end Sporveje lagte ud paa Landet? Intet som helst andet. Hvis Københavns Kommune overtager Sporvejene, er jeg tilbøjelig til at tro, at den vil blive ved at opretholde Taksterne, og at den ikke alene vil kræve Godtgørelse for Driften, men at den ogsaa vil kræve Forrentning af den Kapital, som sættes i Sporvejene. Naar jeg har denne Tro, er det, fordi jeg gaar ud fra, hvad Københavns Kommune gør nu. Hvis man ser paa, hvad Københavns Kommune gør med Hensyn til Belysningsvæsenet f. Eks. i Øjeblikket, kræver den ikke alene Forrentning af Anlægget, men kræver i Virkeligheden mere. Ser man f. Eks. paa Gasværkerne, har Københavns Kommune af dem i sidste Regnskabsaar haft en Indtægt af 10,145,000 Kr. — jeg tager kun de runde Tal —, men en Udgift af 8,016,000 Kr.; og i denne Udgift er indbefattet Renten af den i Gasværkerne anbragte Kapital. Altsaa, man forlanger Forrentning, og den afholder man af Driften, og der ud over har man endda haft et Driftsoverskud af 2,129,000 Kr., altsaa ud over Drift og Forrentning. I dette Tilfælde kan man da nok tale om, at denne Afgift har noget Karakter af en Skat, i hvert Fald for det Beløbs Vedkommende, som gaar ud over en naturlig Forrentning. Hvis man ser hen til Elektricitetsværkerne, er Forholdet endnu mere grelt. Indtægten af Elektricitetsværkerne er over 4,864,000 Kr., medens Udgiften kun har været 1,905,000 Kr. Man har haft et Overskud af 2,959,000 Kr. eller omtrent 3 Mill. Kr., foruden at man i Forvejen har faaet Rente af Anlægskapitalen. Man vil altsaa se, at Københavns Kommune kræver for de Virksomheder, den driver i Øjeblikket, Rente af Anlægskapitalen foruden Dækning af Driften, og saa forlanger den endda et Overskud ved Siden af. Det skulde i og for sig ikke undre mig, om den gjorde det samme, naar den nu overtager Sporvejene. Hvis det ærede Medlem vil have de Betragtninger,

han her fremførte, til at gælde, bør han paavirke sine Partifæller i Københavns Kommunalbestyrelse i Retning af, at de sætte Taksterne ned for Sporvejskørsel, Elektricitet, Gas o. s. v., thi det er en Kulturskat. Belysning! Tjener den ikke til Kulturens Fremme? Det er en Kulturskat, ned med den! Vi forlange ikke Forrentning af disse Anlæg! Det maa det ærede Medlem sige, hvis han vil være konsekvent. Og en Ting til: Det ærede Medlem maa revidere de Teorier, som Socialdemokraterne have gjort gældende. Jeg har her et af de socialistiske Skrifter, udgivet af det danske Socialdemokrati ved E. Wiinblad. Han opstiller det Spørgsmaal: Hvorledes kommer Staten i Besiddelse af de Kapitaler, der udfordres til Overtagelse af samtlige produktive Værdier? Han siger: „I og for sig er dette Spørgsmaal allerede besvaret i Praxis. Naar Staten nu f. Eks. køber Jernbaner for 100 Mill. Kr., behøver den ikke at udbetale Summen kontant, men kan, som den i Praxis gør nu, udstede for 100 Mill. Kr. rentebærende Statsjernbane-Obligationer, og med disse Papirer betaler den da de købte Jernbaner. Renterne af Obligationerne kan Staten naturligvis betale uden at paalægge nye Skattebyrder, fordi den mod Obligationernes Udstedelse har overtaget et Aktiv, hvis Overskud kan dække Obligationsrenterne“. Det er ganske klart; man forudsætter, at man skal have denne Obligationsrente dækket af Driften, uden at der skal nye Skatter til. Og han siger endvidere: „Køber Staten Det forenede Dampskibsselskabs Skibe, kan den ganske rolig udstede rentebærende Obligationer for Beløbet, idet den ved Købet faar et Aktiv, hvis Overskud kan dække Renterne“. Det ærede Medlem bør overfor sine Partifæller søge at virke hen til, at de Teorier, han her har gjort gældende, blive reviderede, thi det ærede Medlem for Københavns 12te Valgkreds (Wiinblad) gaar jo netop ud fra, at naar Staten overtager og skal drive en saadan Virksomhed som Statsbanerne, skal den af det Udbytte, som den faar af denne Virksomhed, ogsaa have Renten dækket af de Kapitaler, som ere anbragte i disse Virksomheder.

Det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen) nævnedes, at man, naar jeg sammenlignede med Norge, maatte tage i Betragtning, at Anlægsudgifterne der vare adskilligt større end i Danmark. Det er muligt, de ere det paa visse Punkter, men paa andre Punkter ere de det vist ikke. Vore Anlægsudgifter ere paa mange Punkter slet ikke billige, navnlig fordi vort Land